

7.1.2013

Ympäristöministeriö

Lausuntopyyntö 15.11.2012 (YM16/400/2012)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI YMPÄRISTÖNSUOJELULAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Ympäristöministeriö on pyytänyt sisäasiainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi.

Poliisitoimi*181 § Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka*

Lain 181 §:ssä todetaan, että ”viranomaisen on tehostettava ... tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla ...” ja pykälän 2 momentissa säädetään, että ”luonnollisen henkilön saattamiseksi syytteeseen ei saa käyttää sellaisia ... tietoja, jotka on saatu asettamalla sakon uhka velvollisuuden täyttämiseksi.”

Ehdotetun ympäristönsuojelulain 181 §:n ja sen 2 momentin perusteella jää epäselväksi se, voidaanko luonnollisen henkilön sakon uhalla antamia tietoja käyttää häntä vastaan esitutkinnassa, jota säätelevät muun muassa esitutkintalaki ja pakkokeinolaki.

185 § Toiminta rikosasiassa ja 211 § Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevat erityiset säännökset

Lakiluonnoksen 185 §:ssä todetaan, että ”Valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus 211 §:ssä tarkoitettusta teosta tai laiminlyönnistä poliisille esitutkintaa varten.” Pykälä 211 koskee ainoastaan pysyviä orgaanisia yhdisteitä ja onkin epäselvää, tuleeko valvontaviranomaisen tehdä ilmoitusta poliisille muista kuin 211 §:n tilanteista. Tarkennusta vaatisikin se, onko pykälän viittaus virheellinen, vai mitä 185 §:llä tässä yhteydessä lakiluonnoksessa tarkoitetaan.

Pelastustoimi*13 § Ennaltavaraautumisvelvollisuus*

Ehdotetun ympäristönsuojelulain 13 §:ssä säädetään ennaltavaraautumisvelvollisuudesta. Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaan ”vähäinen teollinen käsittely ja varastointi selviää kemikaalilain mukaan pelkällä ilmoituksella pelastustoimelle, eikä siitä tarvitse tehdä sisäistä pelastussuunnitelmaa. Laaja-

mittainen teollinen käsittely ja varastointi edellyttää joko toimintaperiaateasia-kirjan laatimista tai turvallisuusselvityksen laatimista Tukesille."

Sisäasiainministeriö katsoo, että perusteluissa tulisi puhua *kemikaaliturvalli-suuslaista*, ei kemikaalilaista. Lisäksi perusteluissa olisi syytä mainita, että vä-häistä teollista käsittelyä ja varastointia koskee pelastustoimesta annetun val-tioneuvoston asetuksen (407/2011) 1 §:n 12 kohdassa säädetty vaatimus laatia pelastuslain (379/2011) 15 §:ssä tarkoitettu pelastussuunnitelma.

116 § Suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavat kaivannaisjätteen jätealueet

Lakiluonnoksen 116 §:n 2 momentin mukaan suuronnettomuuden vaaraa ai-heuttavasta kaivannaisjätteen jätealueesta on otettava käyttöön sisäinen pelas-tussuunnitelma. Momentissa säädetään lisäksi siitä, mitä sisäisen pelastus-suunnitelman tulee sisältää.

Koska myös pelastuslain 15 §:ssä säädetään rakennukseen tai muuhun kohtee-seen tehtävästä pelastussuunnitelmasta ja pelastuslain 48 §:ssä säädetään eri-tyistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta, olisi ehdotettua lainsäädäntöä tältä osin syytä selkeyttää. Sisäasiainministeriö pitää tärkeänä, että kaavaillun 116 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa voitaisiin täsmentää edellä mainittujen eri pelastussuunnitelmien erot, jotta lain sovelta-misessa ei tapahdu samantyylisistä käsitteistä johtuvia sekaannuksia.

184 § Virka-apu

Ympäristönsuojelulakiluonnoksen 184 §:n mukaan poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilaissa ja Rajavartiolaitoksen velvollisuudesta rajavartiolaissa. Lisäksi pykälässä mainitaan Tullilaitoksen velvollisuudesta antaa virka-apua.

Pelastuslain 50 §:n mukaan pelastusviranomainen voi antaa toimialaansa so-veltuvaa virka-apua valtion tai kunnan viranomaisen ja laitoksen laissa sääde-tyн tehtävän suorittamiseksi. Ministeriö pitää perusteltuna, että myös pelastus-lain 50 §:n mukaiseen pelastusviranomaisen antamaan virka-apuun viitataan lakiluonnoksen 184 §:ssä, koska pelastusviranomaiset ovat lain soveltamisalaa ajatellen keskeisiä yhteistyöviranomaisia.

205 § Valtion rajat ylittävät vaikutukset

Ympäristönsuojelulakiluonnoksen 205 §:ssä säädetään valtion rajat ylittävistä vaikutuksista ja 206 §:ssä valtion rajat ylittävistä vaikutuksista suurissa laitok-sissa. Kaavaillussa sääntelyssä ei ole otettu kuitenkaan huomioon, mitä on säädetty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (2006/721/EY) kai-vannaisteollisuuden jätehuollosta ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta 16 artiklassa, jonka mukaan "Jäsenvaltioiden on varmistettava, että onnettomuu-den sattuessa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla jätealueella toiminnan-harjoittajan 6 artiklan 4 kohdan nojalla toimivaltaiselle viranomaiselle antamat tiedot toimitetaan välittömästi toiselle jäsenvaltiolle, jotta voidaan minimoida onnettomuudesta ihmisten terveydelle aiheutuvat seuraukset ja arvioida ja mi-nimoida tosiasiallisten ja mahdollisten ympäristövaikutusten laajuus."

Sisäasiainministeriö pitää perusteltuna, että asianomaiselle ympäristöviran-omaiselle säädetään direktiivissä mainittu tiedottamisvelvoite. Ministeriö on huomionnut mainitun EU-sääntelyn pelastusviranomaisen tiedottamisvelvolli-

suuden osalta muuttamalla sisäasiainministeriön asetusta erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta (406/2011).

Rajavartiolaitos

Rajavartiolaitoksen esikunta on lähettänyt lausuntonsa (19.12.2013 RVL Dno/2012/6682) suoraan ympäristöministeriön kirjaamoon.

Kansliapäällikkö

Päivi Nerg

Hallitusneuvos

Ismo Atosuo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä. Sisäasiainministeriö SM 07.01.2013 klo 08.37. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Sisäasiainministeri Räsänen
Valtiosihteeri Anttoora
Erityisavustajat Andersson ja Nahkala
Poliisiosasto
Pelastusosasto
Rajavartio-osasto